

POĽOVNÍCTVO MÁ ZMYSEL

TÁTO INFORMACNÁ PUBLIKÁCIA BOLA VYDANÁ PRI PRÍLEŽITOSTI
100. VÝROČIA ORGANIZOVANÉHO POĽOVNÍCTVA NA SLOVENSKU

” VOĽNE ŽIJÚCA ZVER JE NÁRODNÝM BOHATSTVOM ”

- ČO JE TO POĽOVNÍCTVO?
- ODKEDY JE NA SLOVENSKU?
- PREČO POĽOVNÍCI LOVIA ZVER?
  - KTO ICH RIADI?
- KTO JE TO VLASTNE POĽOVNÍK?
  - KDE SA MÔŽE POĽOVAŤ?
- ČO MUSÍ POĽOVNÍK DODRŽIAVAŤ?
  - AKÁ ZVER ŽIJE NA SLOVENSKU?
- AKÝ JE ROZDIEL MEDZI ROHOM A PAROHOM?
...A ĎALŠIE ZAUJÍMAVOSTI O POĽOVNÍCTVE

POĽOVNÍCI SA STARAJÚ O ZVER A PRÍRODNÉ PROSTREDIE

Stabilita • **T**rpezlivosť • **O**dbornosť
1920 – 2020

STO ROKOV ORGANIZOVANÉHO POĽOVNÍCTVA NA SLOVENSKU

01

ČO JE TO POĽOVNÍCTVO?

***Polovníctvo** je kultúrne dedičstvo ľudstva, ktorého cieľom je trvalo udržateľná, rozumná a cielavedomá starostlivosť o voľne žijúcu zver.*

Neoddeliteľnou súčasťou poľovníckej činnosti je tvorba a ochrana životného a prírodného prostredia.

02

PREČO POĽOVNÍCI LOVIA ZVER?

Slovensko je malá krajina, ktorú značne ovplyvňuje:

- *hustota osídlenia (111 obyvateľov/km²)*
- *cestná a železničná sieť*
- *a ďalšie aktivity človeka v krajine*

Poľovníci lovia zver preto, aby sa nepremnožila, čím predchádzajú:

- *škodám na poľnohospodárskych plodinách a lesných porastoch*
- *šíreniu chorôb prenosných aj na človeka*
- *šíreniu nepôvodných druhov živočíchov*
- *pohybu zveri v intravilánoch, v ktorých môže byť zver pre človeka nebezpečná*

03

KTO JE TO POĽOVNÍK?

- *je stredoškolsky alebo vysokoškolsky odborne poľovnícky vzdelaný*
- *je zdravotne spôsobilý*
- *vykonal skúšku z poľovníctva a strelectva, ktorej predchádzala ročná teoretická aj praktická príprava*

Aby mohol poľovník loviť, musí mať:

- *poľovnícky lístok*
- *zbrojný preukaz*
- *psychotesty*
- *platné povolenie na lov zveri*
- *značku (plombu), ktorou musí označiť každú ulovenú raticovú zver a veľkú šelmu*

Poľovnícky revír (PR) je územie, v ktorom sa poľuje.

Užívateľ (PR) – ten, kto sa stará o zver v danom revíri a platí nájomné vlastníkovu pozemku.

04

KTO RIADI POĽOVNÍKOV?

Tvorí legislatívu a riadi štátnu správu na úseku poľovníctva, ktorá schvaľuje plány chovu a lovu na základe vypočítaných stavov a rozhoduje koľko kusov jednotlivých druhov zveri je možné uloviť v poľovníckych revíroch, aby bolo zabezpečené zachovanie všetkých druhov zveri v optimálnom počte.

- Organizuje poľovnícke skúšky.
- Vydáva poľovné lístky.
- Združuje všetkých poľovníkov.
- Zastupuje SR v medzinárodných organizáciách.
- Organizuje poľovnícku kynológiu a sokoliarstvo.

05

KDE SA MÔŽE POĽOVAŤ?

- *Na Slovensku sa môže poľovať na viac ako 90 % územia v poľovníckych revíroch.*
- *Slovensko je rozčlenené na 1881 poľovníckych revírov.*
- *Každý, kto užíva poľovnícky revír, musí platiť ročné nájomné majiteľom pozemkov (spolu 4,7 mil. € ročne).*

Poľovať sa nemôže v mestách, parkoch, viniciach, sadoch, záhradách a v chránených územiach.

ČO MUSÍ POĽOVNÍK DODRŽIAVAŤ?

Poľovníci musia dodržiavať nasledujúce zákony a ich vykonávacie vyhlášky:

- zákon o poľovníctve
- zákon o lesoch
- zákon o ochrane prírody a krajiny
- zákon o zbraniach a strelive
- zákon o veterinárnej starostlivosti
- zákon, ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov

Poľovníci sa musia riadiť stanovami Slovenskej poľovníckej komory a disciplinárnym poriadkom.

Slovenská legislatíva musí byť v súlade s legislatívou a nariadeniami Európskej únie a Európskej komisie.

07

AKÁ ZVER ŽIJE NA SLOVENSKU?

SRSTNATÁ ZVER

Raticová zver:

JELEŇA, SRNČIA, DIVIAČIA, DANIELIA,
MUFLÓNIA, KAMZIČIA ZVER A LOS

Malá zver:

ZAJAC, KRÁLIK

Šelmy:

MEDVEĎ, VLK, RYS, MAČKA DIVÁ, PSÍK
MEDVEDÍKOVITÝ, MEDVEDÍK ČISTOTNÝ,
KUNA, LÍŠKA, JAZVEC, TCHOR

Invázne-nepôvodné druhy:

ONDATRA, NUTRIA, ŠAKAL

08

AKÁ ZVER ŽIJE NA SLOVENSKU?

PERNATÁ ZVER

Malá zver:

BAŽANT, JARABICA

Vodné vtáky:

HUSI, KAČICE, POTÁPKY

Lesné kury:

SLUKA, JARIABOK, KUROPKA HORSKÁ, TETROV
HLUCHÁŇ A TETROV HOĽNIAK

Krkavcovité vtáky:

HAVRAN, SOJKA, STRAKA, VRANA, KRKAVEC

Iné:

HOLUB HRIVNÁK, HRDLIČKA, DROP, MORKA
DIVÁ, PREPELICA

Sovy:

SOVA, VÝR, MYŠIARKA, PLAMIENKA

Dravce:

SOKOL, JASTRAB, OROL, ORLIAK

09

AKÝ JE ROZDIEL MEDZI ROHOM A PAROHOM?

Parohy sú kostený útvar, ktorý jelene, daniele, srnce a losy každoročne zhadzujú v jarnom období. Následne im narastajú nové a do určitého veku aj silnejšie parohy.

Jeleň má počet vetiev daný geneticky. Vetva je každý výrastok dlhší ako 2 cm.

Toto je mýtus!!!

Neplatí, že koľko je vetiev na parohu, toľko rokov má zviera.

PAROHY NOSÍ:

jeleň, daniel, srnec a los

**PAROŽIE (AJ ZHODENÉ) JE MAJETKOM
UŽÍVATEĽA POĽOVNÍCKEHO REVÍRU,
ZBER PAROŽIA BEZ POVOLENIA
JE TRESTNÝM ČINOM.**

10

AKÝ JE ROZDIEL MEDZI ROHOM A PAROHOM?

Roh rastie tiež na báze kosteného výrastku, avšak vytvára rohovinu (kožu), ktorá rastie celý život. Zvieratá rohy nikdy nezhadzujú.

Rohy mávajú prevažne samce, no napr. u kamzíkov ich nasadzujú aj samice a zriedkavo aj samice muflónov.

ROHY MAJÚ:

muflóny, kamzíky, kozorožce

Toto nie je mýtus!!!

Platí, že koľko hlbokých vrubov je na rohu, tolko rokov má zvieratá.

KTO JE TO POĽOVNÍCKY HOSPODÁR?

Každý z 1881 poľovníckych revírov na Slovensku musí mať svojho poľovníckeho hospodára. Je to osoba, ktorá absolvovala základné a vyššie, tzv. hospodárske skúšky.

ČO ROBÍ POĽOVNÍCKY HOSPODÁR?

- *Zabezpečuje hospodárenie v revíri.*
- *Vypracováva plány chovu a lovu.*
- *Eviduje počet zveri v revíri.*
- *Dohliada na plnenie plánov lovu u jednotlivých druhov zveri.*
- *Kontroluje a eviduje ulovenú zver.*
- *Dohliada na odbornú prípravu budúcich poľovníkov.*
- *Vydáva povolenie na lov zveri pre poľovníkov a značku (plombu).*

12

KOLKO MÁME POĽOVNÍKOV?

**K 1.1. 2020 BOLO NA SLOVENSKU CELKOM
63 566 DRŽITEĽOV POĽOVNÍCKYCH LÍSTKOV**

z toho je: 61 115 mužov a 2 451 žien

PRIEMERNÝ VEK DOSAHUJE:

50,5 roka

vek mužov: 50,9 roka

vek žien: 39,7 roka

Najviac poľovníkov žije v okresoch:

**BRATISLAVA, HUMENNÉ, PREŠOV, TRNAVA,
ŽILINA A LEVICE**

96%

4%

- Na Slovensku žije viac ako 1500 medveďov, viac ako 400 vlkov a 400 rysov.
- Drop fúzatý je náš najväčší lietajúci vták.
- Jarabica poľná a Drop fúzatý sú vzhľadom na nepriaznivé podmienky života v poľnohospodárskej krajine takmer na pokraji vyhynutia.
- Krkavec čierny je našim najväčším spevavcom. Je taký inteligentný, že sa vie naučiť rozprávať.
- Slovensko má zachované všetky druhy pôvodných živočíchov. Aj vďaka zmysluplnému a cieľavedomému poľovníckemu hospodáreniu dosahujeme najvyššiu druhovú pestrosť spomedzi všetkých európskych krajín.

14

FAKTY

- *Všetkých poľovníkov na Slovensku združuje Slovenská poľovnícka komora, ktorá je zriadená zákonom o poľovníctve.*
- **Poľovníci dodržiavajú rôzne tradície, napr.:**
  - *odovzdávanie záalomku po úspešnom love a posledný hryz pre ulovenú zver*
  - *pasovanie za lovca zveri*
  - *slávnostné trúbenie poľovníckych signálov*
- *Poľovníci vypustia do prírody ročne viac ako 50 000 kusov pernatej zveri.*
- *Poľovník, ak chce používať poľovníckeho psa, musí s ním zložiť skúšky poľovníckej upotrebitelnosti. Poľovníci vyšľachtili tri z piatich slovenských národných plemien psov: Slovenského kopova, Slovenského hrubosrstého stavača a Tatranského duriča.*

15

FAKTY

- *Poľovníci sú aj sokoliari, ktorí ako chovatelia dravcov vykonávajú biologickú ochranu letísk a lovia s dravými vtákmi.*
- *Sokolarstvo je od roku 2019 zapísané do zoznamu nemotného kultúrneho dedičstva Slovenska.*
- *Poľovníci sú aj imitátormi zvukov zveri, ktorú vedia privábiť prostredníctvom vábničiek.*
- *Slovenskí vábiči sú najlepší v Európe s počtom medailových umiestnení na Majstrovstvách Európy vo vábení jeleňov.*
- *Poľovníci ovládajú hru na lesný roh. Majú svoje vlastné poľovnícke signály, ktoré hrávajú pri rôznych príležitostiach.*

16

V ZMYSLE ZÁKONA POĽOVNÍCI MUSIA:

- ročne odloviť cca 155 000 kusov raticovej zveri
- dodržiavať veterinárne opatrenia, čím zamedzujú šíreniu chorôb zveri, napr. pri africkom a klasickom more ošipaných, besnote, tularémii, či trichinelóze
- prikrmovať zver v období núdze zdravotne nezávadným krmivom
- odstraňovať zrazenú a inak uhynutú zver pri cestách a vodných tokoch
- zlepšovať životné prostredie vysievaním políčok, vysádzaním stromov a alejí

VEDELI STE, ŽE?

- *Poľovníci každý rok dobrovoľne vyzbierajú stovky ton odpadu z prírody po nezodpovedných návštevníkoch.*
- *Poľovníci v čase letných horúčav dopĺňajú vodu do vybudovaných napájačiek. Pomáhajú tak prežiť rôznym druhom zveri, vtákom, drobným živočíchom, včelám a inému hmyzu.*
- *Poľovníci sa už desaťročia venujú práci s mládežou. Krúžky mladých priateľov prírody a poľovníctva sú zapísané v zozname súťaží a krúžkov Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.*
- *Poľovníci sú združení a organizovaní od roku 1920. V roku 2020 si pripomínajú 100. výročie organizovaného poľovníctva na Slovensku.*

Kontakt:

Slovenská poľovnícka komora
Štefánikova 10
811 05 Bratislava

Nepredajné

Spracovali:

Mediálna rada SPK
Ing. Martina Hustinová
Ing. Zuzana Balandová
Ing. Alojz Kaššák
Mgr. Ľubomír Klúčik

Fotografie:

Shutterstock, SPK,
Aleš Maxa, Andrej Gočár

© Slovenská poľovnícka komora

